

Nekrológ

Süli-Zakar István 1945-2017

Prof. dr. Süli-Zakar István a társadalom-földrajz sokoldalú kutatójaként hosszú éveken, évtizedeken át vezette a debreceni műhelyt, iskolateremtő munkássága és tanítványai révén megkerülhetetlen életművet tudhat magáénak. Szellemissége, tudomány iránti elkötelezettsége és tenni akarása, kiemelkedő szervezőkészsége és kapcsolatteremtési képessége kiemelte a hazai tudósok sorából is.

Süli-Zakar István a Csongrád megyei Algyőn született 1945-ben. Középiskolai tanulmányait Szegeden végezte, majd 1965-ben nyert felvételt a Kossuth Lajos Tudományegyetem történelem-földrajz szakára. 1970-ben szerzett diplomát, majd a Nyíregyházán dolgozott tanársegédként, majd adjunktusként. Egyetemi doktori címét 1973-ban szerezte meg, két évvel később kezdte munkáját a KLTE Gazdaságföldrajzi Tanszéken. Kandidátusi disszertációját 1984-ben védte meg, 1995-ben habilitált, 1998-ban sikeresen védte meg akadémiai doktori (DSc) értekezését. 1999-től a Debreceni Egyetem kinevezett egyetemi tanára volt, majd 2013-tól kezdve professor emeritusként dolgozott.

Egy éves egyesült államokbeli ösztöndíja során dolgozta ki egy új tanszék létrehozásának terveit, amelyet 1990-ben meg is valósíthatott. A Debreceni Egyetem Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszékének létrehozója és 20 éven keresztül vezetője volt. Iskolateremtő mivoltát fémjelzi, hogy munkája során több egyetemi földrajzi (tanári) tanterv kidolgozásában vett részt, 1992-ben a geográfus szak terület- és településfejlesztő szakirányának elindítását kezdeményezte. Oktatómunkájának elismeréseként háromszor kapott miniszteri dicséretet és kétszer rektori dicséretet, 1997-ben elnyerte a Széchenyi Professzori Ösztöndíjat. A Debreceni Egyetem akkreditált Földtudományi-földrajzi doktori iskolájában a Társadalomföldrajz-területfejlesztés PhD program kidolgozója és 2013-ig vezetője volt. Témavezetése során harmincnégy doktorandusza védte meg sikeresen disszertációját és

szerzett PhD fokozatot, közülük öten küllhoni magyarok. Mindig hatalmas büszkeséggel beszélt egykori tanítványairól, akik közül sokan az ő hathatós támogatásával, mentorálásával, mindig optimista biztatásával és gyakorlati segítségével jutottak el a diplomáig, vagy a tudományos fokozatokig.

Elévülhetetlenül sokat tett a küllhoni magyarság felsőoktatási rendszerének, tudományos potenciáljának fejlesztéséért. Vendégprofesszorként rendszeresen tartott előadásokat a Partiumi Keresztény Egyetemen (Nagyvárad), a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karán, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen (Kolozsvár), a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán (Beregszász). Szívügyének tekintette a hazai cigányság integrációjának kérdését és maga is sokat tett a roma értelmiség oktatásáért-neveléséért.

1992-ben szervezte meg az MTA Regionális Kutatások Központja ATI Debreceni Csoportját, amelynek 1998-ig tudományos csoportvezetője volt. Társalapítója és társigazgatója volt az Institute for Euroregional Studies / Jean Monnet European Centre of Excellence (Nagyvárad / Debrecen) kutatóintézetnek, valamint társfőszerkesztője az Eurolimes c. folyóirat. Számos hazai és nemzetközi tudományos szervezeti tagsága, tisztsége, kitüntetése és elismerése közül is kiemelkedően büszke volt a Nagyvárad Állami Egyetem díszdoktori címére és a francia Sociéte de Géographie tiszteletbeli tagságára.

Több mint három évtizeden át kutatta Északkelet-Magyarország társadalmi-gazdasági kérdéseit, a térség területfejlesztésének társadalomföldrajzi alapjait, az államhatárok geopolitikai szerepét, a határokon átvélő kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit. Fő kutatási területe a Kárpátok Eurorégió, a Hajdú-Bihar-Bihar Eurorégió és a Debrecen-Nagyvárad Eurometropolisz (DebOra Project) tudományos megalapozása volt. Az utóbbi években figyelme a magyarság kultur- és történelmi geográfiai kuta-

tása, valamint a hazai cigányság szociálgeográfiai vizsgálata felé fordult.

23 önálló könyve, monográfiája és tankönyve, 36 szerkesztett könyve több mint 200 folyóiratciként, illetve konferenciaközleményként megjelent tanulmánya, valamint az ezekre érkezett több mint ezer hivatkozás fémjelzi kiemelkedő munkásságát.

Mindenekelőtt családja és tanítványai, illetve a magyarság iránti odaadása példaértékű. Halála előtt még örömmel értesült az érdemei elismeréseként részére adományozott Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetéséről, amelynek átvételét már nem élhette meg.

A Debreceni Egyetem és a Természettudományi Kar saját halottjának tekintette, Debrecen *önkormányzata dízsírhelyet biztosított neki.*

Utolsó útjára családja mellett több száz egykori kollégája, pályatársa, tanítványa és tisztelője kísérte el.

PÉNZES JÁNOS

Folyóiratunkban megjelent legfontosabb cikkei

Süli-Zakar I. 1992: A mezőgazdasági kisvállalkozások szociálgeográfiai hatásai Kelet-Magyarországon I.-II. – Comitatus, Önkormányzati Szemle, II. évf. 4-5. pp. 35-38.; pp. 19-23.

Süli-Zakar I. 1997: Régiók a földrajzi térben. – Comitatus Önkormányzati Szemle, VII. évf. 3-4. pp. 7-16.

Süli-Zakar I. 1997: A Kárpátok-Eurorégió szerepe a határokon átnyúló kapcsolatok erősítésében. – Comitatus Önkormányzati Szemle, 7. évf. 6. pp. 30-43.